

Érdemokrácia vagy teokrácia?¹

Suhai György

2013.10.26.

Amikor valaki megtér Jézus Krisztushoz, egy új társadalom tagjává válik, Isten országának állampolgárává. Ez egy óriási csoda, óriási kiváltság és felelősség is egyben. Már nem gondolkodhatok úgy, ahogy a megtérésem előtt gondolkodtam. Isten országában egészen más törvényszerűségek uralkodnak. A megtérésem előtt a saját vallásos és egyéb teljesítményem alapján próbáltam kiérdemelni Isten és mások szeretetét és elismerését, mely életfilozófia vagy büszkévé és felfuvalkodottá tett vagy mély depresszióba taszított, attól függően, hogy sikerült-e megütnöm az általam illetve a rendszer által felállított mércét vagy sem. Ezt az életfilozófiát nevezi a Biblia a "**Törvény rendszerének**". Mindannyian ebbe a rendszerbe születünk bele, függetlenül attól, hogy melyik vallásban vagy melyik istenben hiszünk.

A világ is eszerint a rendszer szerint működik. Ezen a világon **érdemokrácia** van: egy olyan globális társadalomban élünk, ahol mindenkit az *érdemei alapján* értékelnek, sokszor még családon belül is. Nagyon sok gyülekezetben is az érdemokrácia törvényszerűsége érvényesül: "Ha bizonyos vallási előírásoknak megfelelsz, akkor Isten szeretni fog téged". Ez a mindent felülíró legfontosabb alapelve az érdemokráciának, így működik a vallásos emberek társadalma.

A rendszer legnagyobb vesztesei, akik e társadalom periferiájára szorulnak, az ún. **valláskárosultak**. Az érdemokrácia teljesen kikészítette őket és a kiégés szélén állnak vagy már ki is égtek a tőlük egyre nagyobb áldozatot követelő teljesítménykényszer (társadalmi nyomás) következtében. A rendszer "nyertesei" azok a vallási vezetők, akik ezt a rendszert (akarva vagy akaratlanul) fenntartják és működtetik, akik a fenti alapelv érvényesítésével próbálják az irányításuk alatt tartani az érdemokrácia híveit és akiknek még önmagukkal is sikerült elhittetniük, hogy képesek a teljesítményük (engedelmességük) által kivívni Isten és mások szeretetét, elismerését. Meg vannak győződve róla, hogy ezzel a rendszerrel minden rendben van. Ők vannak a legnagyobb veszélyben és nem is sejtik. Hiszen meg van írva, hogy "*az egészségeseknek nincs szükségük orvosra, hanem csak a betegeknek*" (Mt 9:12).

Jézus Krisztus a valláskárosultakért jött. Azokért a lelkiileg súlyosan sérült emberekért, akik már rájöttek arra, hogy semmi esélyük sincs az életben maradásra, hiszen sohasem lesznek képesek semmilyen vallásos teljesítménnyel sem kivívni Isten szeretetét. Jézus azért jött, hogy megmentse ezeket az embereket, hogy kiszabadítsa őket az érdemokráciából és átvigye őket Isten országába, ahol nem az érdemek, nem a vallásos teljesítmény, hanem a kegyelem törvényszerűsége érvényesül. Isten országában nem kell teljesítenem, nem kell

¹ Az itt megfogalmazottak alapötletéül Tim Keller, "The Upper Room" c. prédikációja szolgált.

megfelelnem semmilyen elvárásnak ahhoz, hogy Isten szeretetét elnyerhessem, hiszen ezt Jézus Krisztusban a megtérésem, azaz az Isten országába való belépésem pillanatában ajándékba kapom, amit hittel elfogadok. Az Istennel való kapcsolatom a belépésem pillanatában egyszer s mindenkorra helyreállt. Isten kegyelemből a gyermekévé fogadott és a teljesítményeimtől függetlenül tökéletesen szeret, elfogad, sőt gyönyörködik bennem, Jézus Krisztusért. Isten országa állampolgáraként ez az objektív igazság válik az életem és minden cselekedetem mozgatórugójává. Többé már nem társadalmi nyomásra, nem bizonyítási kényszerből, sem nem szolgai félelemből, hanem felszabadultan, örömmel és hálából engedelmeskedek az én szerető mennyei Atyámnak. Senki és semmi sem változtathat többé az Isten irántam a gólgotai kereszten kinyilvánított és azóta is változatlanul rámáradó szeretetén (Rm 5:5). Teljes biztonságban vagyok az Atya kebelén. Ezt nevezi a Biblia a "**Kegyelem rendszerének**".

Mindannyiunknak **rendszer váltásra** van szükségünk!

És mi történik, ha vétkezem? Nos, az érdemokráciában a bűn **felsőértésnek** számított, melyért nagyon komoly büntetés járt, hacsak nem sikerült valamilyen jó cselekedettel levezekelnem azt vagy valamilyen kreatív módon kimagyaráznom ("tisztára mosnom") magamat. Minden egyes bűn elkövetésekor úgy éreztem, az Istennel való kapcsolatom forog kockán. Folyamatos feszültségben éltem, mindig egy hajszálon múlt (legalább is így gondoltam), hogy elvesztem-e Isten szeretetét, ugyanakkor, furcsa módon, mindig egy hajszál választott is el ettől az isteni szeretettől. Még egy bűn, még egy hiba és mindenek vége. Még egy engedetlenség és Isten végleg megszakítja velem a kapcsolatot. Vagy, már csak néhány jócselekedet hiányzik ahhoz, hogy végre sikerüljön mosolyt csalni Isten arcára. Hol Isten szeretetének, hol pedig Isten neheztelésének érzése perzselte a szívemet. Ilyen nyomorúságos volt az élet az érdemokráciában. Olyan volt, mintha egy lelki hullámvasúton ültem volna.

Isten országában a bűn első sorban **családi ügy**, mely többé nem változtathat az Istennel való kapcsolatomon. Nem az Istennel való kapcsolat a tét. Én továbbra is Isten szeretett gyermeke maradok. Ő engem soha nem fog kitagadni a családból az engedetlenségeim miatt. Megdorgál, figyelmeztet, megfedd, de pontosan azért teszi ezt, mert szeret és a bűneim ellenére is az ő szeretett gyermekeként tekint rám. Ez az új státusom soha többé nem változik meg. Nem hagy addig békén, még meg nem vallom engedetlenségemet, azaz míg újra ki nem békülök az én mennyei Édesapámmal. Ezt jelenti Isten országa állampolgárának lenni.

Jézus egy helyen a következőképpen fogalmazza meg az *érdemokrácia* és az *Isten országa* közti különbséget: *"A pogányokon uralkodnak az ő királyaik, és akiknek azokon hatalmuk van, jótévedőknek neveztetnek. De közöttetek ne így legyen."* (Lk 22:25-26) Jézus azt mondja, az érdemokráciában ún. "jótévedők" (patrónusok, pártfogók, mecénások) uralkodnak a tömegeken. A jótévedők azt mondják: "látok benned valamit, amiből nekem valami hasznom lehet és ezért támogatlak, jót teszek veled és segítelek téged egészen addig, míg jól

teljesítesz, amíg ebből nekem hasznom származik." Isten országában azonban Jézus Krisztus uralkodik, aki ezt mondja a benne hívőknek: "nem látok benned semmi értékeset, csak bűnt és gonoszságot; nem látok benned semmit, amivel kivívhatnád az elismerésemet, méltánylásomat, támogatásomat és dicséreteimet, de nem is kell, hogy kivívd. Én már kivívtam helyetted. Megbocsátottam a bűneidet és neked ajándékoztam az én igazságomat, az én tökéletes, dicséretre méltó életemet, egyszer s mindenkorra a pártfogásom alá vettelek és elköteleztem magamat arra, hogy egész életedben támogatni és segíteni foglak. Ez az én szeretetem fog téged a mindennapokban is egyre kívánatosabbá és dicséretre méltóbbá tenni."

Te melyik rendszerben élsz? Melyik urat szolgálod?